

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XXXVII.)

A Császári és Királyi Felség Kegyelmeivel

Indált BÉTSBOL Kedden 18. Májusban. 1795.

B é t s.

Az idei táborozás egy véres tsata által a' múlt Aprilis 30-dikán valosággal ismét el-kezdődék, a' mellyről rend-kivül való hír-adás (*Extrablatt*) tétetett *Béts*-ben a' múlt szombaton közönségessé. Nevezetesebb foglalattya ennek, summáson annyiból áll: —

„Által tévén Gróf *Klerfő* a' maga fő hadi szállását *Groszgerau*hoz, gyalogjainkat *Bischoffsheim*, *Stockstadt*, és *Langen-Schwallbach* mellett, táborba szállittatta, lovasainkat pedig a' tábor körül a' falukon jó sűrűen quartélyokra rendeltette. — Továbbá, mint-hogy az ellenség *Máintzot* már igen erősen körül vévén, a' közel lévő *Hartenbergnek* elfoglalása által, szélső vigyázóinkat a' *Glacikhoz* annyi-

P P

ra vizsgálta szoritotta volt, hogy a *Hartenberg*' halmai néki a városnak ostromlásában már igen jó szolgálatot tehettenek volna: erre való nézt meg-határozta Gróf *Klerfe*, hogy őtet onnan el-kergeesse, és ott a mi népeinket táborba szállítsa, a' mint-hogy ez által a városnak ostromoltathatása az ellenségnek igen terhesé tétetődnek, és seregeinknek is ezeken a' helymokon a *Rénus* bal partyán, jó fekvése fogna lenni.

Ezen meg-határozott fel-tételnek végre való halytását Fegyvertármester Gróf *Wartenslebenre* bizván Feldmarischall *Klerfe*, a' dolog leg jobb ki-menetellel végre halytatott. Az elleaséget a' mieink Április' 30-dikán nem csak el-kergették, hanem az ő fekvő helyét is el-foglalván, ott magoknak az ő szemeláttára sántzokat készítettek, és az ő munkájoknak meg-akadályoztatására néhány izben elő rukkoló Frantzia csoportokat, mind annyiszor ezeknek nagy hárával vizsgálta verték.

A' mi seregeink 3 csoportokra osztolva mentenek az ellenségre. Az első csoportot, melly a' *Wallia Olivier* Regementyinek 12 Kompániájából, és a' *Warmzer* Volontérjainak fél Kompániájából állott, Generál Báró *Otskai* vezérlette: — *Klebeknek* 12, és *Steinnak* 6 Kompániái, a' második csoportban a' Generál *Petrásch* vezérlése alatt nyomúltak az első csoport után. A' *Váradai* Hátár Regementnek 900 fejekből álló, és sántz-ásáshoz készült 3 Kompániái is, 6 Koloniali Kompániákkal együtt, az Indzsiner Kapitány *Furman* igazgatása alatt, a' második csoport mellé voltak rendeltetve. — A' harmadik csoportot is, a' melly a' két elsőbbeknek jobbjá fellől formált hadi rendet, és a' *Toskánai* Nagy Hertzeg' Gyalog Regementyinek 12 Kompániájából állott, Generál *Petrásch* vezérlette. — Lovásaink az első csoportnak bal szárnyára voltak állittatva. — Ezen tsatázáshoz készült csoportyaink, reggeli 3 órákor már hadi rendben állottnak. — Negyedfél órákor három battériáinkon az ágyuk meg-fizollalván, egyfzersmind a' tsatázáshoz készült 2 első csoportyaink is elő-felé nyomulni kezdettek. —

„Az ellenség, a' miénknek meszszebb tzelezó igyekezetit gondolván lenni, egész lineájával együtt a' *Gansenheimi* erdőbe vonta-bé magát, és tsak valami portázókat botsátott-ki *Monbach* felől, igen gyenge ágyu-tűznek oltalma alatt a' sok árkokat formáló főveny halmok között, ellenünk: hanem a' mi vitéz *Wárasdi* 3 Kompániáink, őket innét is tsak hamar vizfsza nyomták, 2 ágyut és egy mu-bitziós szekeret is nyervén töltek prédába, a' melyeket minden lovak és kötelek nélkül magok vontanak vizfsza a' szomszéd malomhoz.

„Ez alatt, az az éppen olyan bator mint szemes Indzsiner Marquis *Chateler* az előtte egészszzen ismeretlen vidéket, gyakorlott szemeivel körül nézvén, a' vele lévő Indzsinerekkel edgyütt egy fántznak való alkalmas helyet olyan kézséggel ki-mért, hogy feregeinknek elő-rukkolása után egy orátskával, fántzásóink már a' munkához hozzá kezdettenek volt. — Az ellenség azonban több embert és több ágyukat gyűlytvén öszve, heves és mérges próbákat tett *Volontérjaink* ellen, hanem ezeknek vitéz bátorságok által mind annyiszor fok vesztésivel verettetett vizfsza. Végre feregeinknek még oltalom nélkül lévő hátulsó részét az erdőből és *Mombach* felől kezdvén ágyuzni, így próbálta őket kemény ágyu-tűz által a' *Hartberg*ről vizfsza nyomni, s-volt is az szerentséje, hogy munkásainknak és a' *Klebek* Regementyinek fok kárt okozott: hanem feregeink, az ő Oberstereknek *Lusignannak* példája által ösztönöztetvén, az ellenség előtt a' magok helyeken állhatatosan meg-maradtak, és minden ő próbáit vizfsza verték.

„Tett még az ellenség mind ezek után is egy valóságos vakmerő próbát, a' mint-hogy feregeinknek szemeik előtt 3 Batalion gyalogokból és 2 Divízió lovasokból egy hadi rendet formálván, a' nélkül, hogy a' reá minden-felől keresztül-kaful sávöltözö, ágyu, kártát, és puska golyobifainaktól meg-rettent volna, a' hegynék alsó oldalán fel-felé egész állhatatos tsendességel 100 lépésnyi távolságra közelített tsatázó

rendgyeinkhez: hanem már ekkor részünkről is a *Wurmzer* Hulsároknak első Májor és Oberflájt-nánt Divisioji, oldal félt néki hajtván, mindeneket a' kik el nem szaladtanak, öszve tapodak vagy ösz-ve vagdaltak, és, ha a' helynek alkalmatlan-vólta ál-tal meg nem akadályoztattattak vólna, bizonyoson ezt az egész vak-merő Frantzia tsopórtot semmi-vé tették vólna. Hanem így is eléggé bé-fizettek neki. — A' Frantzia sebesekeket innét a' miénkek a' mi ispolytáljainkba takoritották-bé.

„Ezen szerentsétlen tsatázások után nem tettek több próbát a' Frantziák, éppen egy vakmerő tífz-tyek akart még egyszer valami 50-ned magával ütkö-zetet kezdeni, hanem egy par ágyuknak kártáts-tüze, ennek is tsak hamar el-tsendesítte a' kurazsiját.

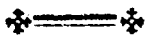
„F. Gróf *Klerse* nagy ditsérettel emlekezik ezen hír-adásban Fegyvertarmester Grof *Wartenslébenröl*, azt mondván rólla, hogy a' reá bízott dolgot, a' leg nagyobb bé-látással, bátorfággal, és vitézséggel telyésítette. — A' feljebb említett Német birodalom-beli fegyveresekről is ditsérettel emlekezik Gróf *Klerse* a' Ts. K. seregek mellett.

„Az ellenség' vesztése nem határozatik-meg: de felesnek iratik lenni; — 9 tífztyei, és 191 köz emberi fogattattak-el. — (Némely külső Német le-vél 2 ezernél is többre teszi a' Frantziák' vesztésit.)

„Az *Austriai* seregek közzül, 5 fő tífztek, a' Strázsamesteren kezdve le-felé számlálva 62 köz em-berek, és 40 lovak ölettettek-meg. Sebet, 22 fő tífztek, a' Strázsamesteren kezdve le-felé számlálva 474 köz emberek, és 70 lovak kaptak. — 7 embere-ink, és 3 lovaink nem tudatik hova lettek.

„A' *Koloniai* Német seregek közzül 12 köz em-berek el-estenek, 5 fő tífztyeik, és 62 köz embereik pedig, sebet kaptak. „

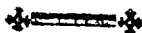
Sebeseink között említettik, a' *Wárasdiak* köz-ül Kapitánylájtnánt *Kengyel*, és a' *Wurmzer* Hu-fzárók közzül Kapitány *Knopfer*. A' több el-esett vagy sebes tífztyeink, többire nem esmeretesek előttünk.

A n g l i a.

Londonból ezeket írják: — Az ide való levelek fzerént ezek azok a' fel-tételek, a' melly alatt a' Frantzia Kép-viselők a' *Vendei* Rojáliták' vezérével *Charettével* békefésre léptek u. m: — 1) Igérik a' Respublika' Kép-viselői, hogy a' *Vendei* lakosok között, az ő kár-vállásaiknak meg-fordítására, 80 millió Livrákat osztanak-ki, 40 milliókat most előre ki-fizetvén. — 2) A' Rojálista vezérek által fel-vétetett minden koltsönt, a' Respublika fizeti visszfa, és erre a' végre is 10 milliók tétetnek-le zállognul. — 3) A' *Vendei* lakosok meg-ismerik a' Respublikát. — 4) Generál *Charette* a' Respublika' zsóldgyán 2000 fegyveres embereket vezéreljen. — 5) Ez az ő vezérlése alatt lévő csoport 3 Batalionokból álljon, és a' ki-neveztetendő 3 helyeken fektügység. — 6) A' *Vendéből* számkivettetéendő száméllyekről egy laistrom készittesék, és ezt Generál *Charette* készittse-meg. — 7) A' Catholica Vallásnak gyakorlása szabad legyen. Templom-építésre *fun-* *ctio* is lehessen vásárolni: de sem harangok, sem a' templomokon kívül semmi féle cerimoniák ne legyenek. — 8) A' hazafi-hitet le tenni nem akart, és azért számkivettetétt Papok, a' *Vendébe* visszfa térhetnek, hanem tsak magános öröfkégeikbe ülhetnek-bé. — 9) Sem a' Districtusokban, sem a' Közönségekben ne legyenek Ágensék; hanem minden tartományban tsak egy Nemzeti Agens legyen. — 10) Öt esztendőknék le-folytok alatt semmi *Réquisitzió*nak ne legyen a' *Vendében* helye. „

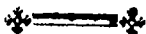
A' Frantzia seregek által az Ánglusoktól visszfa vétetett *Guadaloupe'* szigetin egy *Proclamátzió*t tétetett az ott lévő Frantzia Biztos közönségéssé, melly fzerént meg-határozatott: hogy azon bűnös tselekedetekért, a' mellyeket az *Ánglus* tiszték ezen szigetnek meg-vétele' és oltalmazása' alkalmatofságával elköverték, és az emberi, a' hadi, és nemzeti Jusnak ő általok lett meg-bántatásáért, a' General *Dundas'* hólt teste, a' ki itt *Jul.* 5-dikén temettetett-el, kiásattatván, a' madaraknak eledelül vettetődgyék, s-az

ő temetőinek helyein egy emlékeztető oszlop állítottán-fel, erre ezen Decretom, egy ehhez a' környék-láshoz illő felül-irással együtt, fel-mettzessék.

Londonban *Április 24-dikén.*

„Annak a' nevezetes *Nap-keleti Indiai-Anglus* Kormányozónak *Hastinignak* processusa, 7 esztendeti folyása után, tegnap bé-végződék. Az ő sententziája a' *Westmünsteri* pompás palotában mondattott-ki, mellynek karjai sok ezer afzszony és férjfi nézőkkel valának el-telve. A' *Török* és más Külső országi Követecken kívül, a' *Hollandiai* Helytartó Hertzeg is jelen volt; egy magános Lozsiban egész fámiliával együtt. Mind a' két Parlamentomi Házak' tagjai jelen voltak. A' Felső Ház tagjainak ülő-helyeik, az országnak leg nagyobb ékeiségeit tüntették a' nézők' szemeikbe. Az Alsó Ház' tagjainak számokra rendeltetve lévő padokon valami 400-zig való Parlamentális személlyek jelentenek volt meg. Az ablakokon bé-sütő nap-sugárai, olyan játékot vittek-végbe az itt öszve gyült *Angliai* drágaságokkal, mellynél pompásabb tekintetet bajoson lehet látni, és a' melly az *Angliai* törvénykezésnek méltóságos voltát igen szembe-tűnő módon képzelte a' jelenlévőkkel. — A' Fő Cancellárius a' *Hasting* ellen való Processusnak 16 Artikulusait külön-külön rendre fel-olvasván, a' Felső Háznak jelen-levő tagjait mindenik iránt külön-külön meg-kérdezte. Az ő elejkebe tétetett kérdés ez volt: — „Mit tart Urasagod, az *Alsó Ház* által *Warren Hasting* ellen a' Felső Ház' elibe terjesztetett vádnak, 1-ső, 2-dik, 3-dik, s-a' többi punctumról? Bűnös e' ő? vagy pedig nem bűnös?„ — A' Felső Háznak tsak 29 tagjai voltak jelen; külömben, ha mind jelen lettek volna, késő ejtzakáig is el-nyúlt volna a' Processus. Az első Artikulus iránt 6-ton olyan *votumat* adtak, hogy bűnös, 23-man pedig, hogy nem bűnös *Hasting*. Ugy történt pedig, hogy azok a' *Lordok* is, a' kik egyik vagy másik punctumra nézve őtet bűnösnek találták, a' több punctumokra nézve ismét ártatlannak nevezték. Mikor ki-mondották a' *Lordok* az ítéletet, a' szivekre

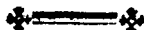

catték kezeiket, és így szollattak: — *betsülletem-re mondom . . . . . bünös . . . . . nem bünös.* — Öfzve szedetvén végre mind a' 29 *Lordoknak* voxai, felállott a' Fő Cancellárius, és azt mondotta, hogy a' Vádoltatott, a' voxoknak nagy többsége által büntelennek lenni találtatott. Az után *Hasting* a' rostély elibe elő hivattatván, így szollott hozzá a' Cancellárius: — „*Hasting* Ur! Tudtára adom az Urnak, hogy az Ur, a' Parlamentomnak *Alsó Háza* által az Ur ellen a' *Felső Ház'* elibe terjesztetett vádakra, és minden azokban találató dolgokra nézve, büntelennek találtatott. Az Ur tehát ezen alkalmatofsággal szabadon botsáttatik: de az alatt a' fel-tétel alatt, hogy a' melly költséget erre a' procefsusra tett, maga fizesse-még. „ — *Hasting* ezzel magát méjjen meg-hajtván, el-tavazott.

Azt tartják tsak ugyan, hogy az ellene mondott sententziának hatulsó része, melly szerént a' költség reá ítéltetett, nem lehet igen kedves dolog előtte, mivel-hogy az, 150 font Sterlingeekre (valami 1 és 1/2 millió R. forintokra) fel-megyén. Mások úgy ítélnék, hogy fok szenvedéseieért *Pairré* fog tétettetni, és annyi pénze marad még is, hogy, mint *Pair* is meg-élhet belőlle.

A' Procefsusnak bé-végződése után la' Parlamentális házakba vették-bé magokat mind két *Ház'* tagjai. — Az *Alsó Házban* ígéretet tett *Wilberforce*, hogy 14 napok múlva ismét egy projectomot fog a' békeség iránt a' Parlamentom' elibe terjesztetni.

Valami *Brothers* nevű Profétáról emlekeztünk volt néhány hetekkel ez előtt. Ez iránt azt a' projectomot akarta *Halhed* ezen alkalmatofsággal a' Parlamentom által meg-erősíttetni: hogy okát kell kérdeni, miért árestáltatta a' *Státus-Secretárius* ezt az embert? — „En (így szoll végre *Halhed*) azt kívánom, hogy ennek az embernek — a' ki telyefséggel sem nem esztelen, sem nem Haza-áruló — sőt Hazájának és Királyának szolgálatot tett — igazságot kell szolgáltatni. „ — *Halhed* még egyszer elő

hozta volt ezt a' projectomot, de éppen mint akkor, úgy most se találkozott a' Parlamentom tagjai közül egy is, a' ki a' dolgot vele együtt vitatni akarta volna: mellyre nézve az egész projectom, *Halhednek* nem kicsiny boszfszúságára, valamint akkor úgy most is fére vettetett.

Nemelleyek azt erősitik, hogy itt most valosággal volnának *Párisból* olyan kéz-alatt dolgozó Kovetek, a' kik itt az *Angliai* Politikának pulsufsát tapogattyák alattomban, hogy ki-tanulhassák, mit lehetsen tölle a' békeféség' dolgában remélleni. A' békeféségnek remén-sége azonban itt is 3 *pro Centóval* drágitotta már a' Státus'-hámkó-beli Obligátziókat — és vagynak a' *Loyd Kávé-házában* olyan emberek, a' kik 25-tért 100-ban fogadnak, hogy 6 hónapok alatt *Angliai* is meg-békéllik.

H o l l á n d i a.

Még nem tudatik, hogy valyon, a' mint némely-lyek erősitik, el-fogatták a' a' *Bélgák* a' *Frantziák*-tol elejekbe terjesztetett kivánságnak minden punk-tumait. Mások azt erősitik, hogy nevezetesen az utolsó punctum, a' melly szerént a' *Frantziák* *Mást-richtot*, *Brédát*, s-más még egy néhány *Hollán-dus* határ várakat, magoknak meg-tartani kívánná-nak, fokaktol nagy érzékenyféggel fogadtatott, s-még e' felett további tanátskozások fognak lenni.

De nagyobb az, a' mit egy ujjabb *Belga* levelből olvasunk, hogy a' *Frantziák*' által a' *Bélgák*' elibe terjesztetett fel-tételekhez, mellyek alatt azok ezek-nek függetlenségit meg-ismerni, s-velek szövetségre lépni akárnak, még a' két következő punctumok is oda tartoznak, u. m: — 1) Egész *Seelándia* hely-iezettödyék olyan állapotba annak idejében, a' milyen állapottya *Austriai Belgiumnak* leszen. — 2) A' *Batarusok*, 12 első nagyságu és 16 közép-szerü hadakozó hajókat, s-ha, a' szügség kívánni fogja, töb-beket is állítsanak elő a' *Frantziák*' számára.

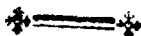
A' *Londonban* mulató *Hollandus Követek* azt irták onnan vizsgálva, hogy az *Anglus Udvar* azért nem bocsátta haza a' *Hollandus* hajókat, hogy, mint a' *Batavus* népnek oltalmazója, kötelesnek tartja magát arra, hogy ennek a' népnek ilyen feles jofzágait (az ő fok hajóit) a' *Frantziák* ellen oltalmazza.

Az a' *Decretom*, a' mellyben azok a' 17 *Belgák* is bé voltak fogtaltatva, a' kiken a' *Helytartó Hercegnétől* kívántatott elégtétel az 1788-dik esztendőben bé-töllétett volt, most már az akkori *Protokolomból* ki-töröltetett. Ezek a' szemellyek, némelly *Hárlemi*, *Goudai*, *Ámsterdami*, *Dodrechtii*, s-más *Váras-beli Tanácsosok*, *Polgármesterek*, *Pensionáriusok*, s-több e' féle tiszttviselő szemellyek voltak. — *Hollandia* és *Frislandia* már ki-jelentették, hogy ők részekről készek, a' mostani rend-kivül való költségeknek elő-állítására.

Egy lez újabb *Hollandiai* lévélből ezeket olvasuk: — „Éppen most értyük, hogy a' *Batavusok* a' *Frantziáknak* kívánságaikra nem állottak reá, úgy jelentvén-ki magokat, hogy ők készebbek *Frantzia* *Departamentom*má válni, hogy-sem a' 7 *Szövetséges* *Belga* tartományoknak egy részit, a' szerént, a' mint a' *Frantziák* kívánnyák, egymástól el-választani. Hazafi *Blauw* ismét vizsgálva indittatott *Párisba*. De úgy vélekednek fokban, hogy az elibe adatott ujj fel-tételek mellett is, tsak-ugyan reá kell a' *Batavusoknak* a' *Frantziáknak* kívánságaikra állani, ha őket barátjaiknak meg akarják tartani.

Frantzia Ország.

Nekker, a' kit ritka olvasó ember nem esmer, *Helvétziában* *Cöpetben* terhes beteg. Az ő leánya, *Staelné*, egy kis irásotskát adott-ki a' meg-békéllésnek szükséges-voltáról, és azt *Pittnek* az *Anglus* *Ministernek* ajánlotta.

A' *Dauay*-beli *Merlin*, a' múlt levelünkben említett beszédiben, a' többek között még így is szólott volt: — „Azok, a' kik a' mi Országgló-szekünk' foglalatoskodásait egy időtől fogva oly igen oltsárolják, most *Báró Edent*, majd ismét *Lord Spencert* citalják *Londonból Parisba*. Ezek hirdették a' magok *Ujjság*-leveleikben, hogy mi *Ost-Friländiában* megvetettünk volna; és éppen akkor beszélték, hogy a' *Prusszával* való *Traktánk* félbe szakadt, a' melly *szempillantatban* meg-erősített. Ezek az emberek azok, a' kik azt is erősítik, hogy mi az *Orosz* birodalommal, *Svéd*, *Dánia* és *Török* országok ellen, az az, a' *Frantzia* Nemzetnek természet szerént való barátjai ellen, traktálnánk. „

Sieyes' a' *Convent*' *Præsessivé* tétetett *Április*' 20-dikán.

A' leg utóbbi öfzve-esküvésnek meg-akadályoztatásáért, mellynek *Április*' 18-dikán kellett volna ki-ütni magát, *Parisnak* lok ofztályaiból köszönő és szerentséltető irások jöttek a' *Convent*' elibe. Egyik ezek közzül alkalmatóságot vett magának ez úttal az 1793-dik beli *Constitutzió*ról is beszélni, így biztatván a' *Conventet*: — „Azon *Tyrannusoknak* (mond az *Orátor*) a' kik ezt a' *Constitutziót* irták, örökké ez volt a' *Symbolumok*: — „*Halál*, vagy *akaratómnak* bé-telyesedése! — „Éppen ez volt a' *Symboluma* azoknak az 31-dik *Májusi* öfzve-esküdteknek is, a' kik ezt a' *Constitutziót*, a' *Hegyről* le-rohanó *menydörgések* és *villámások* között, ki-hirdették. Ne mondgya tehát azt nekünk senki, hogy a' nép a' *Constitutziót* el-fogadta, és reá meg-esküdött. A' midön az esküvés bűmek tartatott; akkor a' hit-szegés *Virtusá* változott volt. A' hol *Szabatság* nintsen, nintsen ott *Törvény-fundálás* is (*Sanctio*.) Ha úgy itéltek, hogy ez a' *Constitutzió*, *botránkozásnak* köve: tsak rajta! minden kételkedő halogatás nélkül rontsátok-él azt, és *hidgyétek*-meg, hogy a' nép *hujjugatással* helybe fogja hagyni tselekedeteket. „ — Ezt a' beszé-

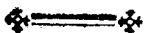
det örömmel halgatták a' jelen-lévők, és a' Convent is meg ditsérte.

Április' 24-dikén azzal az örvendetes hirrel érkezett-bé a' *Vendéből* egy Kurir a' Conventbe, hogy 20-dikban a' *Chouánsokkal* való békeféség is megkötetett, a' mellyben ök ígérertet tettek, hogy az egy és meg-ofzlatatlan Respublika' törvényeinek magokat alájok adgyák, és az ellen soha fegyvert nem fognak. A' Respublika' Kép-viselői minden *Chouans* vezérekkel együtt Nemzeti Kökárdason mentenek-bé *Rennes* várofsába, mindenek ezt kiáltozván: *éljen a' Respublika! éljen a' Rékefség! éljen az Egyefség!*

Április' 23-dika is nevezetes vólt *Párisban*, a' következendő történetekre nézve: — „

„A' *Douay*-beli *Merlin* egy projectumot terjesztett a' Köz jóra ügyelő Commissió nevében a' Convent' elibe, azokat a' módokat adván elő, a' mellyek szerént a' Convent a' Külső Hatalmáságok' Követeit maga elibe botsáthattya és bé-fogadhattya, A' Convent ezeket a' punctumokat decretálta a' *Merlin* szavai után: — 1) Az olyan idegen Követek' számára, a' kik *Ambassadeuri* tulajdonsággal küldettnék a' Frantzia Respublikához, a' Convent Præsésivel általellenben egy karos szék rendeltésék; és ök ebben ülve beszéljenek. — 2) Ezen karos szék mellett két felől a' Követ' kíséróinek számokra padokat kell ki-jegyezni. — 3) A' telyes Ministeri hatalommal ide jövő Követeiket is hasonló cerimoniával kell fogadni, — 4) A' Convent' Præsese azzal a' titulussal szolljon az *Ambassadeurükhöz* és Ministeri telyes hatalommal bíró Követekhez, a' melly titulus nékiek, abban az ő telyes hatalmokról szolló bizonyság' levelekben a' magok Udvarjoktól adattatott.

„Tsak hamar ezen Decretom után jelentette a' Convent' Præsese, hogy a' *Swéd* Követet (a' ki most érkezett oda) bé akarja vezetni. — A' Præsessel által ellenben tehát, az előbbeni Decretom szerént, egy karos szék, és a' mellé jobb és bal felől 2 padok vétettettek. — A' Követ hé-érkezett. Elötte a' Con-

vent' szolgálattjában lévő néhány személyek, ezek után a Köz-jóra ügyelő Commisió' tagjai, s- valami 18 vagy 20 *Swékusok* jöttek. A' Követ kardoson, a' közönséges Kamarási tzimerrel, és a' gombján függő Pallas-Rendnek tzimerivel jött-bé a' Cenvestbe, a' hol maga a' számára rendeltetve lévő karos székre, az ő kísérei pedig a' padokra le-ülvén, és *Boisfyd-Ánglástol*, a' ki most a' Prases hivatalát tette, a' szollásra jelt vévén, így szollott a' Conventhez: — „

„*A Frantzia népnek képit viselő Hazafiak! A' Swétziai Királyoknak Frantzia országgal való Szövettsége, a' melly a' hofzsu időktől fogva fenn-álló Traktákban és a' Historiák' Kronikáiban, mindenek felett ezen két nemzetek' tulajdonságainak tsudára méltó egyformasága által meg-szenteltetett, leg kisebb fogyatkozást sem szenvedett azon rugás miatt, a' melly által Europa öszve rázattatott. A' Swétziai Uralkodó-széknak Systemája, s-a' Swétzia és Dánia között fel-állított Fegyveres Neutrálitaság-beli Trakta, bizonyságul szolgálhattak eddig is a' Frantzia Nemzet előtt a' Swétziai Királynak azon hajlandóságáról, a' mellyet ő Felsege ma én általam ki-nyilatkoztat. Az ő nevében léptem én bé a' mai napon a' Frantzia Nemzet' Kép-viselő Gyülesinek kebelibe, hogy a' Nemzetek' természeti és az esztendők miatt is meg nem avuló Jufsának, áldozatot tegyek. Ne kédelkedgyetek azon, hogy a' Swédek, a' kik már gyakran *Északi* Frantziáknak nevezettek, a' *Déli* Frantziákkal egy atyafiságos Nemzet lenni meg nem szűnnek. Kép viselő Hazafiak! Igen kedves foglalatofság előttem ezt a' mi egybe való köttetetésünket, az igaz és ki-nyílt szivűség által, mellynek egymashoz gyakran költsönös példáit mutattuk, fenn-tartani, és meg-erősíteni. O! légyen, hogy a' békeféség, ez az országok' boldogságának kátfeje, Frantzia országnak ditsőséges lépéseit koronázza-meg! Légyen, hogy minden Országló-zékek egymáshoz költsönös tisztelettel viseltesenek, és tsak az igazságban, böltseféségben, és nagy-szivűségben vetélkedgyenek egymással! Légyen végezetre, hogy a' fényes, bátor,*

és a' politicalai erköltsi tudománytól s-a' Philosophiától is helybe nem hagyattatható indulatokon ez után felül-emelkedve lejendő Frantzia Nemzet, a' virtussal öfzve köttetve lévő Hatalomnak az emberi Nemzet előtt példáját mutassa! „ — Ezt a' beszédet nagy tapsolás követte.

A' Præses így felelt a' Swéd Követnek: —
„*Báro Hollsteini Erich Magnus Stael!* Swétziának rend-kivül való *Ambassadeurje!* Már tsak az én beszédemet meg-előzött nagy tapsolások is eléggé tudodra adhatták azt az érzékenységet, mellyel ez a' palota meg-telve vagyön. Magad látod, mi némü gyönyörüséggel fogadgyuk mi a' te személlyedben azt a' Nemzetet, a' mellynek neviben te a' mi régi barátságunkat-moft ujjanton meg-hívod. Ofztozz velünk, a' mi sziveink' ezen első ki-töltődésének alkalmas-ságával, a' leg érzékenyebb baráttátságunk örömeiből. Az a' felséges áldozat, a' mellyet te egy szabad Nemzetnek Kép-viselői előtt, a' természeti és az esztendőök miatt is meg nem avuló Nemzeti Jusnak szenteltél, annak a' Nemzetnek, a' melly tégedet ide küldött, ditsőségre szolgál, és a' Szabatság' Historiájában *Epochát* tsinál. „ — „Tartozunk mi Swétziának forma szerént vallást tenni arról, hogy ö nem várta-el a' mi szerentsés lépéseinket, hogy a' Frantzia Nemzethez viseltető hajlandóságát ekkor terjesz-sze világ-elibe: hanem fokkal az előtt, a' mikor még a' Szabatság mellett hív győzedelem, a' miuket megtámadó Coálitzióznak köteleit bontogatni el nem kezdette vólt, söt a' midön még minden felöll a' leg nagyobb veszélyek által fenyegettettünk, akkor is ditsérte a' Swéd Nemzet a' mi bátorságunkat, és szerentsét kívánt nekünk titkon ahöz a' Triumphushoz, a' mellyet az-oltától fogva nyertünk. Ez vólt mind az, a' mennyit a' Swéd Nemzet egy olyan Király alatt el-követhetett, a' ki magát személlyesen ellenségünknek akarta mutatni, a' nélkül, hogy ettöl ötet az a' félelem, ne hogy ugyan azon időben a' maga országának javától el-találjon távazni, el-tartoztatta vólna. „

Az után bizonyosá tévén a' Prases a' Swéd Követet a' felöll, hogy a' Convent, a' régi Szöve-
tségnék a' két Nemzet' javára való meg-fundáltatód-
hatásáért mindent elő veszen, végre így szöllött hoz-
zá: — „Magad pedig már most jövel, és a' Res-
publikai tsókot, a' Frantzia Respublika és Swétzia
között való barátsagnak jeléül, vedd-el töllem!„ —
A' Követ ezen szók után, igen nagy tapsolások és
hujjogatóások között, az öfzve-atyafiságosodásnak tsók-
ját el-fogadta. — Meg-határozta a' Convent, hogy
mind a' Követ' mind pedig a' Prases' beszéde, min-
den nyelvekre le-fordittatva ki-nyomtattatsék, és a'
táborokhoz, Departamentomökhoz, s-a' külső Udva-
roknál lévő minden Frantzia Ágensekhez, el-küldet-
tetsék.

Elegyes Jegyzések — a' Rénus mellől: —

A' Prussia és Frantzia ország között való bé-
kefégnék végső meg erősítettése, már mind Páris-
ból mind pedig Berlinből visszsa érkezett Bäsélbe. —
A' Berlinből jövö Békeféges Kötések, pompás kék
fejem, ezüst rojtos tokba voltak takartatva, a' mellyen
2 ezüst petsét-pixisek függötenek. — Meg-érkezése
után ezeknek mingyár Conferentziák tartattak — a'
Békeféges Kötések költsönösön által tseréltettek, és
az után mind Berlin mind Páris felé, Kurirrok indit-
tattak útnak. — Hazafi Bacher, a'-ki eddik Bäsélben
Frantzia Követség-beli Secretarins völt, Berlini Fran-
tzia Követnek neveztetett.

Luxemburg alöll ilyen hir-adás érkezett Pá-
risba. — „Az a' Frantzia sereg, a' melly eddig az
ideig Luxemburgot bé-kerítve tartotta, indul innét,
és a' Rénus bal partyát, Wormstol fogva Neubriesac-
kig szállja-meg. Hellyibe a' Sambrei és Mosai tábo-
rok jönnek Luxemburg alá, a' General Hatry vezér-
lése alatt. Az Alsátziai Rénusi tábornak Stras-
burgnál leszen fő hadi szállása és közepe-pontya.
A' Rénusi kézfületék nevezetes történeteket jelente-
nek. — Április' 12-dikén meg-visgálta Pischegrü a'
Luxemburg körül lévő erősfégeket is.

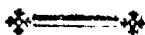
Magyar Országrol ezek a Tudositások
érkeztek hozzám.

Károlyból Április' 27-dikén: — „

„T. N. Szathmár Vármegyében Endréden lakó
Tiszteletes *Gaal Sámuel* Református Prédikátor Ur a
múlt hólnapnak 15-dik napján, egy hathatos Prédika-
tziójával ferkentvén a' maga Halgatóit, a' Frantzia há-
boruban való katonáskodásra, oly haszna és gyümlöte-
léve fáradságának, hogy két Nemes Ifjak az Isteni tisz-
telet' végezetével, a' Templomnak ajtajába, kezek-be
adásával ajánlák magokat az ő Felsege szolgálattyára ;
s-meg alig tölt-el fél fertály óra, a' midőn ismét őt
Ifjak ugyan a' T. Prédikátor Urnak kezekbe-adásá-
sával kötelezék magokat a' katonaságra. Más nap az
az Hetfőn reggelre tizen négyre szaporodtanak, kik
közzül kilentzen alkalmasoknak találtattanak, és most
már az ő Felsege szolgálattyába vagynak, öten pe-
dig nem lévén mindenekben alkalmasak a' katoná-
ságra, haza küldettek. — A' Tanitást tette a' XCI.
Soltár. 7-dik versiből.

El is kérettetett Prédikátziója Tekéntetes Királyi
Tanácsos s-Nemes Vármegyénk Ord. Vitze-Ispánnya'
Luby Cároly Ur által a' végre, hogy a' Felsőséggel kö-
zöltsésk. Az említett Tiszt. Prédikátor Urnak, mind
Felseges Köfönás Királyunkhoz való hivsége, mind
búzgó Hazafisága, töllünk is tisztelettel való emlé-
kezetet érdemel. ;;

„S. A. Utyhelyből I-ső Májusban: — „*Molnár
Borbála* ezeket kívánnya közönségesse tenni, hogy
mostan elegyes ujj munkái, mellyek *Kafán* a' Sajtó
alatt esztendőnél többet el-töltöttek, immár ki-jöttek,
mellyek *Harmadik* és *Negyedik Daraboknak* ne-
veztetnek. Azon először ki-botsátott és már esme-
retes munkára nézve, mellyek *Első* és *Második Da-
rabokra* osztatnak-fel, az első némelly szomorú kör-
nyül állásait, a' masodik pedig élete Historiáját fog-
lalván magában, a' mostan ki-jöttel nek ugyan amazok-
tol t. i. az előző ki-jöttéktől semmi függések nin-
tsen (melyre nézve talám jobban is illett volna eze-

ket elegyes munkáknak nevezni mivel külömb külömb-féléket foglalnak magokba) de már a' mi megvan nem lehet meg-változtatni; ne ütközzön tehát meg abban az érdemes közönség, hogy harmadik és negyedik Daraboknak neveztetnek — mintha értelmek az elsöktöl függene, mivel az egész értelem benneket vagyon.

Még ezt is kívánnya a' Közönségnek jelenteni, hogy ezen munkáinak végére oda ragasztatott akaratja ellen egy levél, mellyet ő irt ugyan; de még 1792-dik esztendőnek az elein B. J. Urhoz, a' kívül sem az előtt, sem az után személyes esmerettségben nem volt a' kitöl, még mikor első munkái fajtó alá vitettek akkor vett volt, mint esmeretlentöl egy verses leveletskét, melly is valamely szeretett személynek el-nem nyerhetésébe volt szomorú történetét foglalta magában, a' mint ez a' válfaz levelből is kitéttik; mivel pedig ezen levelet hozó, is kézhez adó barátja, úgy festette le B. J. Urat, mint egy ritka nagy érdemmel és példás jó szívvvel ekeskedő személyt (és a' ki nek mostani környül állásairól még akkor valyon ki is vélekedhetett) úgy írta néki azon levelet; mostan pedig mivel nem tudja mi módon keveredett több munkár közé; mihelyt meg-látta mindjárt minden exemplárok végéről ki-akarta vagdalni, hogy senki benne meg ne botránkozzon; de mivel így magát még gyanulsabbá tette volna, tehát-kintelenített kedve ellen is meg-hagyni, mellyről alázatosfan engedelmet instál az érdemes Közönségtöl.

Most ki-jött munkái fognak taláztatni a' *S. Pataki* és a' *Debretzeni* Reform. Kollégiumok könyves házaikban, és *Debretzenben Szabo György* Urnál, a' *Czegléd* utza Leány Oskola Tanittonál, nem külömben magánál a' Szerzőnél *S. A. Ujhelyben*, és *Kaszán* a' Reform. Rectornál, *Furji András* Urnál.

* * *

Ezt a' tudósítást szórol-szóra úgy tettem ide, a' mint vettem!

P. D.